Anul VII — Sibiiu, Duminecă 18|30 Martie 1890 — Nr. 63

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare di de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — **Administrația:** Str. Cisnădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiiu, 17 Martie st. v.

(=) Tare sûntem înaintați în toate noi fericiții cetățeni ai statului ungar!

Până mai ieri-alaltăieri eram numai „conducĕtorii firesci ai Orientului“, dar' înaintând mereu, astădi am ajuns sĕ fim înainte-mergĕtorii Europei întregi cu reformele noastre îndrăsnețe.

S'a pus mai anul trecut ministrul de comerciu Baross și a ticluit un sistem de tarife de căi ferate, urieș, fenomenal. Ear' acum, după opt luni de practicare a acestor tarife, întreagă presa maghiară și maghiaroană bâjbâe de laude și preamăriri la adresa genialului ministru, în a cărui minte s'a copt binecuvêntatul sistem al zonelor.

Cu toate aceste adevĕrul este, că sistemul zonelor nu este inventat în Ungaria, că este combătut de mulți economicieni distinși, că în ciuda succeselor teribile obține la noi cu el, nu voesce sĕ ne imiteze nimenea, că Germania îl declară nepracticabil, ear' Austria se mulțumesce cu o reducere omogenă a tarifelor pe toate distanțele. Adevĕrul este mai departe, că și la noi venitele căilor ferate nu se sporesc, sau abia se sporesc cu cât face plusul chieltuelilor de întreținere și de exploatare și că în cele din urmă tariful zonelor numai un singur câștig palpabil ofere publicului călĕtor, pe acela, că poți merge ieftin, nu unde voesci, ci numai la Budapesta.

Deși însĕ sistemul domnului Baross este neprobat încă, deși este unilateral și chiar șovinistic, idea lui tot rĕmâne fenomenală, atât de fenomenală, încât colegii lui din minister se par a se simți mici prelângă el și clocesc cu toții la idei și reforme fenomenale, ca sĕ se ridice și ei la nivelul îndrăsnețului Baross, sĕ fie și ei înainte-mergĕtorii Europei.

Și eată nu s'a împlinit încă anul și s'au mai copt două idei fenomenale în capul altui ministru, al tot atât de genialului și mai ales tot atât de șovinistului conte Albin Csáky. Aceste sûnt: Asilele de copíi obligative pentru infanți dela 3 până la 6 ani și acum în urmă reformarea gimnasiilor prin ștergerea totală sau parțială a limbii eline.

Despre asilele de copíi s'a vorbit în mai multe rînduri la acest loc și vom mai avè prilegiu de a vorbì, când respectivul proiect de lege se va desbate în legislativă. Cu această ocasiune voim sĕ ne ocupăm nițel de afacerea limbii eline în gimnasiu, care, precum cetitorii nostri sciu, s'a desbătut dilele aceste într'o anchetă de specialisti, convocată de ministru la Budapesta.

Și aici constatăm înainte de toate, că este vorba de o inovațiune cu desĕvîrșire nouă, care nu s'a practicat încă nicăiri în lumea civilisată.

Precum nici un popor, nici un guvern, nici un ministru înainte de contele Csáky n'a conceput încă planul monstruos de a crea în toată țeara asile obligative pentru toți copíii, astfel nimenea nu s'a gândit încă serios sĕ scoată din gimnasii, a căror misiune este *per eminentiam* cultura generală a tinerimii, limba elină, care, după vederile comune tuturor oamenilor luminați, prin structura ei fină, bogată și nespus de nuanțată ofere cel mai strălucit material de exercițiu în gândirea logică, ear' prin literatura ei clasică ne deschide podoabele civilisațiunii eline, basa tuturor civilisațiunilor moderne.

Dar' această împregiurare, în loc sĕ ne desmânte și sĕ ne oprească a face un pas, pe care alții mai consumați într'ale culturii nu cutează a-'l face, mai vîrtos ne îndeamnă sĕ-'l facem, căci deși sûntem mai săraci, mai inapoiați și mai tineri în concertul țerilor civilisate, sûntem cel puțin mai întreprindĕtori și ne turmentează nobila ambiție de a sparge noi ghiața și a fi noi cei dintêiu în resolvarea unor cestiuni atât de mari ale vieții moderne.

Este ușor sĕ arĕtăm, că deoparte grandomania aceasta, de altă parte șovinismul național este conducĕtorul guvernului și în cestiunea limbii eline.

Din desbaterile anchetei amintite am vĕdut, că planul este, ca limba elină sĕ fie pe viitor facultativă, ear' elevii, care nu se vor supune instrucțiunii într'însa, sĕ asculte numai un curs de literatură elină, dar' pe basa traducerilor maghiare, nu pe a texturilor originale, ear' restul timpului, ocupat astădi cu limba elină, sĕ fie compensat prin învĕțarea mai extinsă a unor obiecte realistice, limbi moderne etc.

Va sĕ dică intențiunea ministrului nu este, ceea-ce am mai înțelege, sĕ despovoreze programul actual al gimnasiilor, poate prea încărcat. Căci în locul limbii eline se pun alte obiecte, care tot atâta timp răpesc și tot atât de grele de învĕțat vor fi, ca și limba elină.

Ce voesce așadară? Ni-a spus-o unul dintre spriginitorii ministrului, membrul anchetei Dr. Felméry, care a constatat în ședința ei dela 25, că proiectul guvernului este cel dintêiu pas spre o educațiune în adevĕr națională în gimnasii.

Va sĕ dică gândul ascuns al maghiarisării îl întâlnim și aici și anume în calitate de prim motor al planului ministerial. Căci toată lumea scie, că în confusiunea de idei, în care buiguesce statul ungar, național însemnează maghiar.

Acuma înțelegem, de ce trebue restrînsă instrucțiunea limbii eline și de ce minunata ei literatură, al cărei efect educativ nici ministrul Csáky nu-'l poate tăgădui, trebue predată într'o stîrpitură de curs, după pĕcătoase traduceri maghiare și încă, după părerea multora, decătră profesorul de limba maghiară în legătură cu literatura maghiară. Se înțelege, literatura clasică elină și literatura maghiară tot cam una sûnt.

Este vorba, ca spiritul clasic, de care sûnt străbătute toate gimnasiile din lumea civilisată, sĕ facă loc spiritului național maghiar cu scopul, ca prin dominațiunea lui sĕ se mai facă un pas cât de problematic spre idea de stat național maghiar.

La acest resultat venim privind lucrul și dintr'alt punct de vedere. Realisându-se reforma dorită de ministru, deosebirea dintre gimnasiile indigene și cele din străinătate va fi așa de esențială, încât absolvenții celor dintêiu cu pregătirea lor gimnasială nu vor mai fi nici primiți, nici nu vor putè sĕ-'și facă cu succes cursurile la universitățile din străinătate.

Dar' ce-'i pasă dlui Csáky d'al d'astea? Din contră asta o voesce. Sûnt în țeară universități *non plus ultra* de perfecte, pentru-că sûnt maghiare. Deja este interdis stipendistilor nostri sĕ meargă la universitățile străine. Alte state își trimit tinerii cu chieltueli mari în străinătate, ca sĕ se perfecționeze, noi îi ținem cu forța și prin legi anume făcute la universitățile noastre, căci scopul nostru nu este cultura și progresul, ci maghiarisarea.

Cine sărăcesce poporul? La articolul nostru din Nrul 58, prin care am susținut, că în fața fuduliei și desertăciunilor nemeșesci, cu care sûntem administrați și sub care poporul sărăcesce tot mai mult, este datorința noastră, a inteligenței, sĕ îngrijim de prosperarea poporului prin instituțiuni agricole și de credit, ne respunde „Kolozsvár“ dela 27 Martie următoarele:

„Sărac popor român! Ce spirit purtător de grije te-a prins în cercul seu vrăjit.

S'au format o mulțime de institute de bani „românesci“; aceste institute de bani s'au îngrijit cu temeiu, cum sĕ încurce poporul românesc în datorii. Din limanul acestor institute de bani poporul românesc dă pâne la o mulțime de somități politice — din camete. Acuma se vor întemeia și reuniuni de agricultură și din acest liman încă va da poporul pâne la o mulțime de somități politice. Reuniunile maghiare de agricultură și de bani nu corĕspund acestui scop.

„Toate aceste părintesci purtări de grije sûnt un fel de stoarcere de bani pe seama Românilor îmbrăcați nemțesce (kaputos románok).

„Această organisație separată nu ridică materialicesce poporul românesc, ci-'l ruinează.

„Cine nu înțelege aceasta, se uită numai la interesele proprii“.

„Kolozsvár“ tot „Kolozsvár“ rĕmâne; nu uită și nu învață nimic.

Ne putênd combate adevĕrul, că poverile publice sûnt mari, că administrația este frivolă, ticăloasă și fără tragere de inimă pentru popor și că aceste sûnt causele îngrozitorului pauperism, care tot mai enorme dimensiuni ia în lungul și în latul țerii; ne putênd combate acest adevĕr precât de trist, pe atât de vĕdit, află că este mai comod și mai gentil lucru sĕ bănuească pe alții pentru pĕcatele stăpânilor sei proprii.

Din orbire națională el atacă instituțiunile românesci, pentru care am pledat noi, în dilele, când un Schoszberger, îmbogățit din camete luate dela Maghiari, este ridicat la rangul de baron și când „Allgemeine Ztg.“ din München, un organ serios și bine informat scrie (la 25 Martie) următoarele din incidentul Ovreului baronisat:

„Este în realitate adevĕrat, că antisemitismul stă în Ungaria în faptă pe picioare slabe, deși se sbiară și se face multă larmă și Ovreii întimpină multă antipatie, pentru-că toată nobilimea maghiară este greu îndatorită tocmai la Ovrei și antisemitul, trecênd preste o anumită margine, totdeauna se vede expus pericolului de a 'i-se abdice creditul, fie din partea singuraticilor Ovrei, fie din partea casselor de păstrare, care încă sûnt conduse și administrate în cea mai mare parte de Ovrei. S'ar putè scrie capitole foarte instructive despre antisemitismul principial și cel practic. Conclusiunea rĕmâne tot aceea, că proprietatea nobilimii trece în mânile Ovreilor, cu deosebire în Ungaria-de-sus, unde nobilimea în mai multe comitate este aproape cu desĕvîrșire expropriată. Familiile cele mari de magnați își mai țin încă proprietatea, dar' și aici bursa și turful au început sĕ facă mari spărturi. Marea proprietate ovreească este deja un factor în Ungaria, ear' Tisza (baronând pe Schoszberger) a crecut, că trebue sĕ țină cont de această împregiurare“.

Sdrobitorule!

(†) Despre dl fost ministru Tisza Kálmán este vorba, sau mai la înțeles vorbind, despre „simplul cetățean“ Tisza vorbim. Despre acel faimos Tisza, care asemenea lui *Iupiter Tonans* trimitea fulgerătoarele sale ordinațiuni în toate direcțiunile vieții de stat. Timp de cincisprecece ani, cât a stat pe fotoliul ministerial acest neîmpăcat dușman al cetățenilor nemaghiari din această nefericită patrie către nimic nu 'și-a îndreptat atențiunea mai tare ca și către naționalități, având gândul de a le sdrobì începênd din familie, ca și în vieața publică.

Grea problemă 'și-a propus de resolvat și puțin a putut executa din colosalul propus ce îi zăcea cu multă căldură la inimă.

Nimic pentru nemaghiari, ci tot pentru Maghiari. Eacă scurtul program al acestui exministru.

Astădi, când și sdrobitorul de odinioară este coborît de pe fotoliul ministerial și când asemenea nouă este un simplu cetățean, ne putem cu mai multă îndrăsnire apropia de dînsul spre a-'l întreba: Ce ai făcut ca ministru al acestei țeri?

Ai promis, că și din petri vei face Maghiari! Dar' ai împetrit inima nemaghiarilor și ai aprins sentimentele lor naționale în poporațiunea măniei tale. Acolo, unde ai fost cutezător, naționalitățile au devenit capriționse; acolo unde ai fost concesiv, naționalitățile au devenit pretensive, și acolo, unde ai fost aplecat a pacta, naționalitățile te-au respins.

Ce ai câștigat? Ce bine ai adus patriei si ce favoruri favoritei tale națiuni unguresci?

Ai câștigat neîmpăcata ură și neîncredere din partea nemaghiarilor; preste patrie ai vĕrsat din abundanță spiritul de spionagiu și ai întrodus ceeace este mai compromițĕtor pentru un stat: malversațiunea prin mamelucii tĕi.

Sdrobitorule! Ce ai câștigat?

Nu numai ești urgisit din partea nemaghiarilor, care numai cu dispreț te vor amintì, dar' ai devenit nesuferit chiar și înaintea conaționalilor tĕi. Și precând aureola gloriei tale a dispărut ca un fum, pe atunci nu 'ți-a rĕmas la bĕtrânețele tale altă mângăiere decât svîrcolirea de a fi încercat o luptă zadarnică.

Dar' sĕ vedem ce ai făcut, sdrobitorule, față cu naționalitățile.

Ai voit, ca ridicând la adevĕrată valoare „idea de stat maghiară“, sĕ întroduci prin „*idee*“ și spiritul maghiar și manierele maghiare în toți acei mici și mari funcționari nemaghiari, care au fost suferiți numai ca o necesitate dilnică, ca un *malum necesarium* în funcțiunile lor; pe basa ideii de stat, care este astădi pentru Maghiari o cestiune politică de ordinea primă, ai întrodus limba maghiară, — în contra legii de naționalitate, — în toți ramii justiției și administrațiunii; te-ai nisuit, ca prin arondarea comitatelor sĕ scoți

---

FOITA „TRIBUNEI.“

Crucea de argint.

(Urmare.)

V.

Milițienii, precum se vedea, nu prea erau asigurați de curagiul căpitanului, că începură a mai rărì pașii, cum auziră vorbele lui. Genevieva profită de această întârziere, și alergând neîncetat, ajunse la marginile torentului Cedroului. Nu departe de acolo vĕdù un munticel plin de olivi. Acea dumbravă abia se putea distinge cufundată în mijlocul întunerecului. Puse urechia sĕ asculte; și preste tot era tăcere. Nu se mai auziau decât pașii acelor milițieni ce se apropiau foarte încet. Genevieva avù un moment de speranță; îi venì în minte, că poate junele învĕțător va fi avut scire și va fi avut timp de a se retrage de acolo. Înaintà mai în sus cu luare aminte și prin întunerec se împedecà de un corp ce era culcat la trupina unui oliv. Nu se putù ținea de a nu scoate un țipet de frica ce o cuprinse, și omul, de care se împedecase ea, se deșteptà și sărì în sus dicênd:

— Doamne! Iartă-mĕ de astădată, nu mai puteam învinge somnul ce mĕ da jos.

— Un discipol al lui Isus! exclamà Genevieva spăriată din nou. O! disgrație! Fatalitate! El încă e acì.

Adresându-se apoi către acel om îi dise:

— Dacă ești discipol al lui Isus, scapă-'l, pentru numele cerului! Tot mai e timp . . . Vedi torțele acele acolo? . . . Scapă-'l, dă-'i de scire cât mai curênd . . .

— Hai! Cine? . . . dise discipolul încă ametit de somn, pe cine sĕ dee morții . . . cine ești tu?

— Ce-'ți pasă cine sûnt? Scapă numai pe domnul tĕu, îți spuiu. Uite, că vin sĕ-'l prindă . . . Uite, că se apropie . . . Nu vedi torțele acele?

— Ba le vĕd, rĕspunse discipolul cu spaimă, acum deșteptat cu totul. Vĕdù lucind coifurile la lumina torțelor. Însĕ . . . unde sûnt soții mei? adause el uitându-se împregiur.

— Adormiți, poate, și ei ca și tine, dise Genevieva. Însĕ învĕțătorul tĕu unde este?

Colo în dumbrava olivilor, unde se duce adese spre a medita. Astă-seară fu cuprins de o întristare neînvinsă . . . A voit sĕ fie singur și s'a retras sub acei arbori, după-ce ni-a dis înadins sĕ veghiem.

— Neapĕrat, că a prevĕdut pericolul, dise Genevieva, și voi n'ați avut puterea de a resista în contra somnului?

— Nu, cât ne-am luptat și eu și soții mei, înzadar însĕ, ne-a pus jos. Învĕțătorul de două-ori a venit și ne-a deșteptat, imputându-ne cu blândeță neputința noastră . . . și apoi ear' s'a dus spre a medita și a-'și face rugăciunea sub acei arbori.

— Milițienii! strigà Genevieva, vĕdênd că lucirea torțelor se apropia din ce în ce mai mult.

E perdut de nu va fi cel puțin ascuns în pădure, sau de nu vĕ veți lupta până veți murì toți spre a-'l apĕra. . . Sûnteți armați?

— Nu, noi nu avem arme, rĕspunse discipolul, începênd a tremura: și apoi sĕ te pui cu oșteni, este și nebunie!

— N'aveți arme? strigà Genevieva eșită din sine de supĕrare; și apoi petrile acestea din drum, curagiul ce cautà sĕ aibă fiecare bărbat, nu sûnt deajuns sĕ punà pe fugà nisce desmățați ca acestia? Oșteni sûnt ei? Unde ai aflat acest nume?

— Noi nu sûntem oameni de sabie, dise discipolul uitându-se împregiurul seu spăriat, căci milițienii se apropiaseră și mai mult și torțele începuseră a lumina pe Genevieva, pe discipolul și pe soții acestuia ce durmiau încă.

Se deșteptară și acestia, sărind în sus la îmboldirile și chiemarea soțului lor ce alerga dela unul la altul.

Milițienii începură a alerga unul preste altul; cum vĕdură la lumina torțelor câțiva oameni, unii durmind și alții sculându-se în picioare, se repediră asupra lor, amenințându-'i cu săbii și cu lemne, căci unii n'aveau drept arme decât nisce lemne (fusci).

— Unde este Nazareanul? Spune-ne, Iudo, unde este?

Infamul și trădătorul discipol, după-ce se uità de-a rîndul la lumina torțelor la toți fostii sei condiscipoli ce se aflau acum ca prinsi, dise căpitanului:

— Învĕțătorul nu e între acestia.

— Ne va scăpa și de astădată! strigà căpitanul. Pe coloanele templului! Tu ni-ai promis a ni-'l da în mână, meștere Iudo, ai și luat prețul sângelui lui, caută sĕ ni-'l scoți din pământ, din iarba verde și sĕ ni-'l dai.

Genevieva se ținuse la o parte; deodată vĕdù câțiva pași înainte despre dumbravă ca o formă albă ce înainta din întunerec și se apropia către milițieni. Inima ei începù a bate sĕ se spargă, când îi venì în minte, că de sigur era junele învĕțător ce venia spre dînșii atras de larma acelei mulțimi armate. Nu se mai amăgia, nenorocita. Îndată și recunoscù pe Isus la lumina torțelor. Pe chipul lui cel blând și trist nu se vedeau nici spaima, nici temerea.

Iuda făcù un semn de înțelegere căpitanului și alergà înaintea domnului seu și, cu o îmbrățișare sărutându-'l, îi dise. „—Bucură-te, învĕțătorule!“ *)

La aceste vorbe milițienii, aducându-'și aminte de câte le disese pe drum căpitanul și temându-se sĕ nu sboare vre-o minune asupra lor, stau locului îmărmuriți, nceutezând a se apropia și a pune mâna pe dînsul. Căpitanul, sta și el cât putea mai în dosul oamenilor sei; dându-le gură a se duce și a-'l prinde fără însĕ sĕ cuteze a eși el înainte.

Junele învĕțător, cu pacea pe chip și cu fruntea umbrită de cugetări, făcù câțiva pași înaintea lor, desfăcându-se din brațele Iudei, și le dise cu blândeță:

— Pe cine căutați?

— Pe Isus Nazareanul, îi rĕspunse căpitanul ce sta tot înapoi la sigur.

— Eu sûnt, rĕspunse Isus, mai făcênd un pas către milițieni.

Ei însĕ deodată se spăriară și, trăgându-se repede înapoi, cădură toți pe spate.

Isus ear' adause:

— Pe cine căutați?

Pe Isus Nazareanul, diseră toți deodată sculându-se; vrem sĕ prindem pe Isus Nazareanul.

Și se traseră ear' înapoi.

— Spus-am vouĕ, că eu sûnt, adause junele învĕțător înaintând către dînșii spre a se da prins.

„Deci de mĕ căutați pe mine, lăsați pe acestia sĕ se ducă“, **) mai adause, arĕtând cu mâna pe discipolii ce erau încă în mânile celor-ce îi încungiuraseră. (Va urma.)

---

*) Matheiu c. XXV., v. 49.

**) Ioan cap. XVIII., v. 8.

la iveală unde numai ai putut pe elementul maghiar în majoritate faţă cu naţionalităţile, — dar' deşeartă încercare! Ai voit aşadară, ca prin măiestrie să ridici pe conaţionalii tăi, înaintea cărora ai ajuns o povară nesuferită şi o figură caraghioasă, de care s'au încercat cu toate mijloacele să se mântuească; cercurile electorale le-ai sciut aşa arangea, încât ai fost sigur în parlament de o majoritate bătătoare la ochi, dar' care majoritate nu a fost în stare a-'ţi tinde mână de ajutor în momentul când prin contraḑicerile tale, Coroana s'a aflat îndemnată a te dispensa dela onorul şi sarcina de conducător politic al Ungariei.

Eacă dar', nici parlamentul, nici Coroana nu mai puteau suferì apucăturile, de care te-ai folosit la ocârmuirea statului.

Legea de naţionalităţi, care trebuia considerată baremi ca o umbră a constituţiei acestei patrii, a devenit numai literă moartă pentru naţionalităţi şi de altă parte ca o armă puternică de a orbì lumea cu liberalismul unguresc.

Dar' ce ai mai făcut?

Ai întrodus prin lege studiul limbii maghiare în şcoalele confesionale ale naţionalităţilor, chinuind pe această cale o generaţiune de oameni cu învĕţarea unei limbi, pe care chiar sciindu-o, nu pot trage foloase după dînsa; ai scos limba germană din şcoalele medii, îngreunând desvoltarea intelectuală a tinerimii şi abătêndu-o dela frumoasa, vasta şi temeinica cultură germană; ai conces ridicarea de şcoale comunale în locuri de acele, unde comunele nu au avut lipsă de ele, îngreunând pe bietul popor cu noue dări şi cu nenumĕrate sarcini; şi ce durere? Te-ai făcut Cazacul preste copíii sĕrmanilor Slovaci, transportându-'i şi smulgêndu-'i dela sinul maicelor lor în scopul de a-'i face ianicerii maghiarismului.

Lacrimile, suspinele şi vaietele familiilor te persecută şi în întreaga ta vieaţă te vor urmărì! Sdrobitorule, ce ai făcut?

Scos-ai la iveală faimosul „Kultur-Egylet“, nu spre a cultiva pe aceia, care au lipsă de cultură, ci spre a rĕcì sinul naţionalităţilor de ori-ce cultură maghiară, care şi aşa este numai o copie falsă a culturii popoarelor apusene: întrodus-ai adresele unguresci în corespondenţa oficioasă a bisericilor, negând la din contră debitul postal gratuit; promis-ai, că vei pune mâna pe sobolii şi agitatorii naţionalităţilor şi nimic nu ai isprăvit!

Sdrobitorule, ce ai făcut?

Ca să-'ţi succeadă intimidarea şi amuţirea naţionalităţilor, dus-ai tribunalul de presă din cel mai nepărtinitor oraş al Sibiiului la mult fanfaronul şi şovinisticul Cluj; judecaţi am fost, închişi şi torturaţi cu anii, dat-am din avutul nostru bani scumpi, pentru-că aşa pretindeau justiţia şi liberalismul unguresc. Eşit-am din temniţe, şi poate noue jertfe ne aşteaptă, vom sacrifica totul, pentru-că numai jertfele mângâie şi îmbărbătează pe un popor, care se luptă pentru dreptate şi adevĕr. Tu ai amuţit, ear' noi vorbim. Pentru-ce taci? Vorbesce, sdrobitorule, vorbesce!!

Închis-ai gimnasiile mult răbdătorilor Slovaci; întrodus-ai limba maghiară în clasele superioare din gimnasiul din Beiuş; scos-ai la iveală mult urgisiţii comisari ai sistemului lui Bach, cei atât de combătuţi de noi; învrăjbit-ai pe bravii Croaţi, care au adus pentru gloria şi apĕrarea drepturilor patriei lor şi jertfe de sânge; oprit-ai tinerimea naţionalităţilor dela studiarea la universităţile cele mai renumite din Europa, silindu-'i la studiare aici în patrie, numai ca să rĕsară pionii maghiarismului. Ce luptă contra luminii?!

Ai favorisat pentru cinciḑeci de creţari maghiarisarea numelor, îmulţind numĕrul naţiunii tale cu cele mai detestabile elemente; oprit-ai înfiinţarea de reuniuni de femei, ca la Sătmar, şi ai interḑis înfiinţarea de reuniuni de lectură de ale naţionalităţilor, ca junimii universitare din Cluj; interḑis-ai Românilor grăniţeri dela Caransebeş deschiderea unui gimnasiu naţional românesc, dar' nu te-ai genat a concede procente grele pentru vestitul „Kultur-Egylet“.

Eacă tabloul faptelor guvernării tale!! Sdrobitorule, ce ai făcut? Ai ridicat stindardul maghiarismului, dar' în acel timp ai aprins în piepturile fiilor sinceri ai naţionalităţilor focul sacru al conscienţei naţionale, care asemenea unui finic are să se înalţe în contra tuturor opintirilor şi obstacolelor maghiare.

Sdrobitorule, te-ai dus, ear' noi naţionalităţile rĕmânem ceea-ce am fost, tari şi credincioşi patriei şi Tronului.

Sdrobitorule, tu unde eşti? Noi unde?

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 17 Martie st. v.

Din parlamentul maghiar.

Încă înainte de a se începe feriile Pascilor era vorba, ca casa deputaţilor să se întrunească şi în timpul acestor ferii la câte o şedinţă mai scurtă pentru împărtăşirea nunciilor casei de sus. La 27 l. c. s'a şi ţinut o asemenea şedinţă, în care s'a luat spre sciinţă nunciul casei magnaţilor despre acceptarea proiectelor pertractate acolo în ḑiua premergĕtoare. Alexandru Dárday a presentat apoi raportul comisiunii financiare asupra proiectului de lege privitor la autorisarea ce are să se dee băncii austro-ungare pentru excomptarea warrants-elor. Proiectul de lege se va pune la timpul seu la ordinea ḑilei. În sfîrşit a predat Eugen Gaál raportul comisiunii judiciare despre contractul încheiat între ministerul de finance şi între interesanţii năsĕudeni. Acest raport se va pune la ordinea ḑilei pentru şedinţa dela 15 Aprilie n.

Un deputat unguresc despre situaţia politică.

Alegĕtorii din Strigoniu au arangiat la 27 l. c. un banchet festiv în onoarea deputatului Ferdinand Horánszky. Cu acest prilegiu dl Horánszky a rostit un discurs în stil mai mare, care a cuprins un şir de declaraţiuni şi observări privitoare la situaţia politică.

După-ce a apreţiat din punctul de vedere al partidului seu causele repăşirii lui Tisza, oratorul a vorbit despre politica externă şi despre întreita alianţă, declarând, că în această privinţă nu există nici o deosebire de vederi între diferitele partide şi că el va spriginì actuala politică externă. Concordatul dela 1867 are să fie susţinut, dar' drepturile ce se acoardă Ungariei prin el să se şi aducă la valoare pe deplin şi în toate direcţiunile. Dacă va procede în acest înţeles, guvernul poate să conteze la deplinul seu sprigin. Oratorul ţine, că transformarea administraţiei de astăḑi în administraţie de stat e de lipsă, dar' numai aşa, ca drepturile statului şi ale cetăţenilor să rĕmână scutite în toate direcţiunile. Programul noului guvern, pe care 'l-a proclamat ministrul-preşedinte e, ce e drept, în liniamentele sale principale programul opoziţiei moderate şi astfel din punctul de vedere parlamentar ar putè omul să-'l combată din simplul motiv, că acum partidul guvernamental întreprinde executarea unor principii, pe care mai nainte le-a combătut; asupra acestora însĕ oratorul nu voesce să se extindă, şi dacă guvernul ar realisa numai cu conscienţa acest program, ar putè fi sigur de spriginul partidului seu; la din contră acesta ar trebuì să-'şi urmeze lupta mai departe. Oratorul ţine, că o fusiune cu partidul guvernamental de ocamdată nu e de dorit.

Desmințiri.

„Pester Lloyd“ primesce din Viena cu data de 27 l. c. n. următoarea depeşă telegrafică: Scirile despre demisionarea ministrului de rĕsboiu şi a comandantului de corp din Viena, precum şi toate faimele aduse în legătură cu aceasta despre schimbări iminente în înaltele cercuri militare, sûnt lipsite de ori-ce temeiu. În cercurile informate de aici nu se confirmă nici împărtăşirile privitoare la un credit suplementar de patru milioane pentru iarba de puşcă fără fum.

Relativ la desminţirea din urmă redacţiunea ḑiarului „Pester Lloyd“ face observarea laconică: „Se mai aşteptăm!“

Evenimentele din Germania.

Monitorul oficial din Berlin „Reichsanzeiger“ împărtăşesce, că împĕratul a conferit ministrului de stat conte Herbert Bismarck crucea de mare contur al ordinului de casă regal Hohenzollern. „Reichsanzeiger“ publică mai departe decretul împĕrătesc, prin care contele Herbert Bismarck, la propria sa cerere, se demite dela postul ce 'l-a ocupat.

Contele Alvensleben se reîntoarce la postul seu din Bruxella.

Nou numitul secretar de stat al oficiului de externe, contele Marschall, e de 47 de ani şi nu a făcut nici o carieră diplomatică. Înainte de numirea sa de representant badens, Marschall a fost procuror de stat în consiliul federal şi deputat dietal conservator.

Din incidentul retragerii principelui de Bismarck, ḑiarul „Kurjer Posnanski“ din Posen publică un program politic, după care Polonezii de acolo recunosc şi mai departe, că aparţin Prusiei şi că, în locul politicei lor de abstinenţă parţială de până acum, vor lua parte la lucrările publice ale statului german. Numitul ḑiar polonez provoacă pe compatrioţii sei a merge mână în mână cu Germanii, a avè în vedere binele general al imperiului şi interesele dinastiei şi a-'şi împlinì cu conscienţiositate toate datorinţele de supuşi germani.

Foile poloneze din Galiţia polemisează cu „Kurjer Posnansky“, expunênd, că nu există nici un prilegiu, de a privì pe noul cancelar al imperiului german Caprivi de un fel de mântuitor al Polonilor din greaua lor nevoie şi de a determina pe Poloni pentru o schimbare a politicei lor de până acum.

Spania.

Generalul Daban, care prin pronunţiamentul lui în Sagunt a fost unul dintre cei mai de frunte urḑitor al restauraţiunii spaniole, a adresat către generalii spanioli un circular, în care protestează, că în colonii funcţionarii civili trag guvernul în partea lor şi că acolo se reduce contingentul militar. Generalul a provocat pe toţi oficerii armatei a se unì, spre a apĕra integritatea patriei în contra duşmanilor ei şi spre a scutì drepturile armatei.

Ḑiarul „Esercito“ publică acum o întrevorbire cu generalul Daban, în care acesta să fi declarat, că după părerea lui armata a ajuns la marginile pacienţei şi elementul civil la marginile îmbuibării sale. El a asigurat, că mai mulţi generali au rĕspuns deja la circularul lui, aprobând cele-ce se cuprind în el.

Acest incident a produs mare agitaţie în cercurile parlamentare. La 26 l. c. s'a presentat în senat o interpelaţiune în această afacere şi în ḑiua următoare preşedintele senatului a cetit drept rĕspuns un ordin al ministrului de rĕsboiu, conform căruia generalului Daban 'i-s'a dictat un arest de două luni pentru scrisoarea lui. În decursul cetirii din partea senatorilor se auḑiau protestări vii. Marchisul Sardoa a declarat, că generalul Daban, care e membru al senatului, nu poate primì nici o pedeapsă de arest fără autorisarea prealabilă a senatului.

Între senatori domnesce mare agitaţie. Se ḑice că să va face o propunere pentru instituirea unei comisiuni speciale, care are se facă raport despre procederea guvernului. Se crede, că se va provoca o desbatere sgomotoasă.

CRONICĂ.

Camera advocaţială din Oradea-mare aduce la cunoscinţă, că advocatul Carol Gyulay din Margitta, pe basa unei sentenţe din partea senatului Curiei reg., a fost suspendat dela exerciarea advocaturii.

*

Deputaţiunea comitatului Braşov, care a fost trimisă cu adresa de felicitare la ministrul Bethlen, s'a presentat şi la ministrul-president şi ministru de interne contele Iuliu Szapáry, ca să-'l feliciteze şi să-'l roage, ca în locul fostului comite-suprem Bethlen să numească în fruntea comitatului pe un bărbat, care să calce în urmele fostului comite-suprem. Ministrul a promis, că la tot casul va numì pe acela, care mai mult va corĕspunde dorinţelor exprimate de deputaţiune.

*

De ale honveḑimii. Honveḑimea încă va primì de acì înainte numirile dela armata comună. Astfel, după noua organisare, va înceta numirea de „semibrigadă“ şi în locul ei se va folosì numirea de regiment.

*

„Gutinul“, un ḑiar român bine redigiat ce apărea în fiecare Mercuri la Baia-mare, a încetat a mai apărè din causă, că redactorul seu dl Gavriil Szabó a trebuit să se retragă, fiind bolnav. Dl Gavriil Barbul, editorul „Gutinului“, anunţând încetarea ḑiarului îsi exprimă însĕ speranţa, că nu va înce ta pentru totdeauna. Regretăm, că am perdut şi numai pentru deocamdată acest ḑiar, care spriginia în mod puternic tendenţele culturale naţionale în părţile maramurĕşene şi sătmărene. Sperăm şi noi împreună cu dl Barbul, că cercurile române din acele părţi vor face tot posibilul pentru de a susţinè şi în viitor această foaie.

*

Un nou membru onorar al Academiei române. În şedinţa sa din 15/27 Martie Academia română a proclamat pe A. S. R. prinţul moştenitor Ferdinand de membru onorar. Astăḑi regele şi regina României vor lua parte la şedinţa de recepţiune a prinţului.

*

Băile din Ocna-Sibiiului le-a luat în arêndă pentru proximii trei ani ospĕtarul de acolo L. Heydecker. Acela intenţionează a face adaptări de lipsă şi folositoare pentru ridicarea băilor.

*

Corurile vocale la noi. Cetim în „Gutinul“: Cursul de vară trecut, ţinut în Seini prin neobositul docente local Ioan Cionca, pentru cunoscinţa notelor şi manuarea fisharmoniului îşi aduce roadele sale îmbucurătoare. La acest curs au luat parte 14 domni învĕţători. — Băsĕsceanul deja 'şi-a şi format „corul plugarilor“. Şi că asemenea a fost surprins de revd. principal protopop al seu cu un fisharmoniu nou de 100 fl. — Tot aşa la stăruinţa dlui Sigismund E. Catoca, paroch în Borlesci, s'a procurat altul. Deci corul vocal şi acolo se va face, că şi măiestru este. Apoi tinerii nostri foarte bucuroşi se înrolează la cant. Corul vocal din Seini, din creţarii sĕi colectaţi, aşişderea 'şi-a procurat un fisharmoniu en miniature 40 fl. Şi anume pentru aceea, că are de cuget a face vre-o câteva excursiuni prin parochiile dlor învĕţători, care au luat parte la curs, la câte o sf. liturgie duminecală, ducênd cu sine şi fisharmoniul, ca aşa să documenteze pipăibil lipsa unui atare instrument pentru instruarea cantului. E bine, foarte bine! Sûntem setoşi, prea sĕtosi, şi de acest soiu de cultură. Că un fir de cantor, — fie el cât de plăcut la ton, — e numai unul şi pace bună. Înainte deci cu Ḑeu sfântul!

*

Pungăşie la gara centrală din Budapesta. Economului din Nagykürt Adolf Ehrlich 'i-s'a furat alaltăieri seara, în momentul când a sosit la gara centrală a căii ferate de stat ungare, portmoneul cu 1200 fl. în note de câte 100 fl. şi 100 fl. în note mĕrunte. Făptuitorul nu s'a putut erua.

*

„Ear' magyar kenyeret“. „Kulturegylet“-istul „Magyarság“ din Cluj aduce scirea, că antistia comunei Bod din comitatul Braşovului nu voesce să scie unguresce, căci a rĕspuns la o hârtíe întrată la dînsa în limba germană. La această întêmplare rĕspunde organul citat: „Însemne-'şi bine acel consiliu, că aici în Ungaria limba maghiară este limba oficială a statului. Folosească deci această limbă în scrisorile sale oficiale. Dacă mănâncă pâne unguréască, vorbească cel puţin unguresce“. Aducem aminte voinicului „kultur-egylet“-ist, că legea dela 1868 expres dă dreptul fiecărei comune să-'şi aleagă limba protocolară, pe care o voesce. În administraţia comunală prin urmare după lege nu există limba statului, ci numai limba protocolară, care este limba vorbită de majoritatea locuitorilor comunei. Acesta e adevĕrul, ear' „pânea unguréască“ este o prostie, pentru-că tot omul îşi mănâncă pânea lui proprie, pe care el 'şi-o câştigă şi D-ḑeu 'i-o dă, ear' nu Ungurii.

*

Afacerea Melchior Farkas. Pertractarea finală în această afacere se trăgănează din mĕsură afară. Raportul ḑiarului „Neues Pester Journal“ despre ḑiua a opta de pertractare se începe în următorul mod caracteristic: „Preşedintele a devenit deja demult nervos şi îndrumă mereu la ordine. Procurorul de stat e nervos şi resoalvă cu nespusă iuţeală tot ce-'i cade în mâni. Apĕrătorii, nervoşi şi ei, nici nu mai pot vorbì altfel, decât într'un ton agitat. Băncile goale ale publicului dovedesc nervositatea acestuia, şi că şi persoana principală a procesului, „Regele loteriei“, încă 'şi-a perdut pacienţa, dovedesce împregiurarea, că astăḑi a declarat cu toată hotărîrea, că nu mai voesce să numească noue persoane în proces, căci lucrul se trăgănează şi altfel prea tare“. Pertractarea dela 27 Martie a ţinut cu toate aceste şese oare întregi. În acest timp s'au ascultat martori, experţi, s'au pus condiţiuni, s'au iscat şi aplanat diferenţe între tribunal şi apĕrători, s'au făcut ascultări suplementare cu toţi acusaţii, acusaţii au fost confruntaţi unii cu alţii şi s'au cetit toate actele verbal încă neconfirmate. A mai rĕmas să se asculte un singur expert, care însĕ, avênd să călĕtorească, va fi ascultat la începutul şedinţei viitoare. Ḑiua de ieri a fost designată ca o ḑi de repaus pentru toţi, acusatori şi acusaţi, ear' astăḑi se va continua pertractarea finală, avênd, — după-cum s'a exprimat preşedintele, — să se absoalve toate pledoarele, şepte la numĕr, împreună cu replici şi duplici, dacă ar ţinè pertractarea chiar şi până la meḑul nopţii. Cât privesce şedinţa de alaltăieri, ea în esenţă nu a adus nimic nou, chiar şi confruntaţiunile au decurs fără vre-un moment mai remarcabil. Se poate accentua singur depositiunea nu prea favorabilă pentru acusaţi a secretarului de finance Danszky şi declaraţiunea lui Farkas, că decând a fost arestat, a fost totdeauna bine tractat. Luni de sigur se va publica sentenţa.

*

„Egală îndreptăţire“. Din „Erdélyi Hiradó“ aflăm, că în Braşov trei ucenici de lăcătuş, Geza Szigethy, Irimie Purece şi George Schuster, prin urmare un Maghiar, un Român şi un Sas, au întrat într'o magazie şi au furat cam vre-o 100 bucăţi portocale şi 1 fl. 95 cr. bani gata. Banii 'i au împărţit frăţesce între sine, ear' cele 100 portocale, — lucru ne mai pomenit! — le-au consumat pe toate imediat. În urma cercetării făcute s'a constatat, că acest triumvirat a mai furat în 17 şi 18 l. c. zăhar şi vin dela propriii lor stăpâni. Făptuitorii sûnt daţi pe mâna judecătoriei.

*

Societatea pentru cultura şi literatura română din Bucovina în Cernăuţi. Duminecă în 11/23 Martie a. c. a ţinut dl Ioan Nastasi, profesor la şcoala reală gr.-or. în Cernăuţi, o prelegere publică vorbind despre „Caractere“. — Duminecă în 18/30 Martie a. c. va ţinè dl Dionisie Olinescu o prelegere publică vorbind despre „Mormêntul lui Stefan-cel-Mare“ (studiu archeologic). Prelegerea se va ţinè în localităţile societăţii pentru cultura şi literatura română în Bucovina, şoseaua Transilvaniei Nr. 7. Întrarea gratuită.

*

Un membru al Burg-teatrului din Viena la Bucuresci. „La Liberté Roumaine“ aduce scirea, că dl Altman, membru la Burg-teatrul din Viena, va ţinè Marţia viitoare o conferenţă la Ateneul din Bucuresci despre Carmen Sylva, Bauman (Baumbach?) Goethe, Heyse etc.

*

Orcane în Galiţia. În Lemberg şi în multe alte localităţi din Galiţia au fost la 27 l. c. n. orcane şi grindină. În urma orcanului s'a întrerupt comunicaţia telegrafică între Lemberg şi Cracovia.

*

D-ra Bârsescu in floribus et triumpho.

Viena, 22 Martie.

Ieri s'a jucat la Carl-Theater „Bandiţii“ de Schiller de studenţii dela universitatea de aici, în beneficiul unei societăţi studenţesci.

Deoare-ce însĕ rolul Amaliei, — singura persoană femeiască din piesă, — nu-'l puteau oferì vre-unei studente, din causă că nici nu exista pe băncile universităţii de aici representanţi ai sexului frumos, studenţii s'au adresat şi au rugat pe domnişoara Bârsescu. Deşi cam indispusă în timpul din urmă din causa unui catar, în consideraţiunea scopului frumos şi umanitar ce a îndemnat pe studenţi a păşì pe scenă, a primit.

Odată tinerii nostri asiguraţi de Amalia, s'au pus pe lucru şi au lucrat ḑi şi noapte, ca să asigure un succes intreprinderilor şi ca să fie demni de a sta la vorbă pe scenă cu marea artistă.

Şi trebue să o spun dela început, că au reuşit tinerii.

Sala teatrului gemea de lume. De sigur, că Carl-Theater de mult timp nu s'a bucurat de onoarea, de a avè un aşa numeros public ca ieri. Cu toate-că preţurile erau cu 50 la sută mai sus ca de obiceiu.

În fine la 7 oare se ridică cortina, acţiunea începe şi începe bine, căci contrar aşteptării mele, tinĕrul Franz Mohr, — unul din personagiile piesei, — pare a fi stăpân pe rolul seu, vorbesce şi gesticulează par'că n'ar fi pentru prima-oară pe scenă.

Acum apare şi Amalia (Bârsescu); o furtună pornesce din cele trei galerii, unde deabia puteai respira din causa mulţimii din loje şi partere, o furtună, nu de grindină sau de ploaie, ci de aplause însoţite de strigări de bravo.

Acum începe scena dintre Franz Mohr şi Amalia, dar' în acelaşi timp se ivesce şi diferenţa între artist şi debutant. D-şoara Bârsescu în interpretarea Amaliei era ceva (gigantic după „Fremdenblatt“) gigantic vis-a-vis de Franz Mohr, care înzadar îşi da osteneală, ca să fie un pigmeu visibil prelûngă interpreta Amaliei. Actul I. se sfîrşise, cortina se pregătesce a cădè, dar' cum furtuna se transformă în uragan şi aplausele par a nu mai lua sfîrşit; în acelaşi timp încep a curge coroanele şi buchetele de flori, astfel că Amalia era deja in floribus.

Şi aşa merg lucrurile până la finitul piesei.

O adevĕrată sĕrbare. Nu uit a spune, că stimaţii „bandiţi“ îşi uitaseră, că ei sûnt actori şi nu spectatori, căci după actul I. au început şi ei de pe scenă să aplaude şi să strige bravo d-şoarei Bârsescu. La oarele 10 s'a terminat representaţia. D-şoara Bârsescu, încărcată de laurii serii, se pregătia a se întoarce acasă. Deabia suită în trăsură, însĕ şi eacă „bandiţii“ şi cu ceialalţi tovarĕşi că se reped, deshamă caii dela trăsură şi duc ei trăsura; eacă dar' pe artista Busg-teatrului mergênd acasă în triumf, şi cine scie, dacă unul din cei-ce au dus trăsura, mâne-poimâne nu o să succedeze lui Kálnoky. De sigur, că asta va fi o amintire plăcută pentru compatriota noastră şi o deamnă recompensă pentru amabilitatea, cu care a rĕspuns la apelul studenţilor. Şi acum vine partea a treia, critica ḑiarelor. De mult timp n'am cetit aşa elogiuri în ceea-ce privesce interpretarea unui rol la adresa d-şoarei Bârsescu.

Şi acum încă o vorbă şi sûnt gata. N'ar fi rĕu, ca şi studenţii nostri să încerce a da o representaţie pe scena teatrului din Bucuresci sau Iaşi, s. ex. în beneficiul statuei lui Eminescu sau statuei lui Davila, — domnii dela medicină, — şi de sigur, că şi publicul nostru îi va întimpina cu aceeaşi simpatíe, cu care au debutat studenţii aici.

„Românul“ *E. H.*

Fotografii pornografice. În timpul mai nou s'a atras atenţiunea autorităţilor germane asupra mulţimii de fotografii pornografice, care au ajuns în vêndare în Germania. Mai cu seamă în Lipsca negustorii de aceste fotografii au dus-o aşa departe, că procuratura de acolo s'a vĕdut silită de a intervenì şi în contra unui anume Otto Schlöffel a întrodus cercetarea. Aceasta a scos la lumină, că portretele desfrênate provin absolut numai din Budapesta. Procuratura supremă din Lipsca a cerut informaţiuni în această privinţă dela poliţia din Budapesta, care a experiat, că într'adevĕr portretele amintite se trimit din Budapesta sub marca „portrete de model din Budapesta“. Poliţia a eruat persoanele ce poartă acest comerciu. Aceste sûnt Adolf Estinger şi A. Dickman. La cel dintêiu s'a aflat cu ocasiunea perchisiţiunii domiciliare o magazină întreagă de astfel de fotografii ce vatĕmă buna cuviinţă şi simţul moral. Adevĕratul făcĕtor al portretelor până acum încă nu a putut fi eruat.

*

Prinţul Alexandru Cuza, după-cum află „Timpul“, se află greu bolnav de o boală de inimă. Ultima depeşă sosită în Bucuresci arată, că starea bolnavului e ceva mai bună.

*

Fusiuni şi schimbări în ḑiaristica română. Unirea partidului liberal-naţional cu partidul liberal-democrat din România a provocat multe schimbări în ḑiaristica română. „Timpul“, organul guvernului, a suferit schimbări în redacţiune. „Democraţia“, un organ al partidului liberal, a încetat a apărè, trecênd redactorii ei la „Voinţa Naţională“, organul principal al partidului liberal-naţional. Dela „La Libertè Roumaine“ s'a retras dl Tache Ionescu. „Naţiunea“, organul liberalilor democraţi, şi „Telegratul român“, un organ al partidului liberal, vor fusiona în curênd.

*

D. V. A. Urechiă, precum aflăm din foile din Bucuresci, a fost lovit de o mare nenorocire. Unica sa fiică, profesoară la externatul de fete din strada Popa-Tatu, a fost găsită ieri-dimineaţă moartă în patul ei.

*

Cel mai nou roman dela Carmen Sylva. „Românul“ află, că titlul noului roman ce-'l publică acum Carmen Sylva este „Deficitul“. Scenele acestui roman se petrec în Anglia.

*

Un tren ars. La staţiunea Bielogrod a căii ferate transcaucasiane s'a aprins un tren încărcat cu păcură. 38 de vagoane au ars cu desĕvîrşire şi întreg personalul trenului a perit în flacări. Aşa se telegrafează din Batum.

VARIETĂŢI.

(Superările lui Bismarck.) Se scie, că în momentele de supĕrare, marele Bismarck era foarte violent la vorbă. Adese-ori îi scăpau injurii.

Când se supĕra pe un popor, îl caracterisa — după părerea sa — cu câte o frasă.

Eată câteva din aceste explosiuni de furie, culese de ḑiarul „l'Italie“ din Roma:

— Bavarezul e ceva intermediar între un Austriac şi un om.

— Dacă Austria a minunat lumea prin ingratitudine, Anglia o va minuna prin mişelie.

— Dumneḑeu a făcut omul după chipul seu şi pe Italian după al lui Iuda.

Eată definiţia Francezilor într'o conversaţiune cu romancierul ungur Jókai, câţiva ani după rĕsboiul dela 1871:

— Francezii sûnt un popor de pei roşii.

Altădată fusese mai indulgent:

— Am amintiri bune despre călĕtoriile mele în Francia. Francezii din Sud sûnt mai ales un mic popor drăguţ.

El caracterisează cu un cuvênt valoarea diplomatică a lui Thiers după negocierile dela Versailles:

— El, diplomat? N'ar scì nici măcar să vêndă un cal!

El, într'un discurs în cameră, a inventat vorba: „Minte ca o telegramă“.

(Copii care latră.) Contele Zoruboff, Polonez, stabilit ca doctor la Berlin, a fost achitat într'un proces de secuestrare de copii.

De câţiva ani el ţinea închişi şi strict despărţiţi în deosebite odăi dintr'o casă patru copii, pe care îi îngrijia şi-'i hrănia o femeie surdă şi mută. Faptul, dat pe faţă cu vreme, a adus pe contele Zoruboff înaintea tribunalului.

El a explicat, că cumpĕrase pe cei patru copii dela nisce familii foarte sărace, ca să facă asupra lor observaţii despre instinctele primitive ale omului lăsate în stare de necultură absolută. De acì isolarea copiilor şi precauţia de a nu lăsa pe nimeni să se apropie, decât pe o femeie incapabilă de a le vorbì.

Deoare-ce învĕţatul a dovedit, că în afară de faptul experienţei, copiii erau foarte bine îngrijiţi, tribunalul a achitat pe conte, care a declarat, că ia în sarcina sa chieltueala educaţiei lor.

Copiii nu puteau vorbì. Ei dădeau ţipete asemenea lătratului şi se repeḑiau la hrană ca animalele.

(Cum se ucid condamnaţii în diferite ţeri.) Ghilotina se întrebuinţează în Francia, Belgia, Bavaria, Hanovra şi marele ducat al Saxoniei.

Spânzurarea se obicĭnuesce în Rusia, Austro Ungaria, Olanda, Portugalia, Statele-Unite şi Anglia.

Spania îşi trimite condamnaţii pe ceealaltă lume cu strangularea, ear' Brauensweig-ul cu toporul. În America-de-Sud şi în marele ducat Oldenburg osândiţii sûnt împuşcaţi.

În China si în ţerile musulmane se taie gâturile vinovaţilor cu sĕcurea. Sabia se întrebuinţează în Prusia şi 18 cantoane din Elveţia.

Din fericire, România nu mai figurează acum în această listă.

(Odihna de Duminecă în America.) Eată un fapt, care dă idee exactă de ortodoxia americană:

Lordul Stanley, guvernator general al Canadei, a scandalisat atât de rĕu pe puritanii din ţeară, permiţêndu-'şi să organiseze un joc cu mingea în familie, încât Iohn Charlton a simţit nevoea de a presenta parlamentului canadian un proiect nou de lege asupra observării Duminecii.

E vorba de a se interḑice în ḑiua aceea ori-ce muncă manuală, ori-ce cumpĕrare şi vênḑare, inclusiv a ḑiarelor, ori-ce fel de jocuri şi de petreceri profane, vênătoarea, pescuitul şi chiar circulaţia trenurilor, toate sub pedeapsa unor amende variând dela 50 până la 400 dolari (250 fr. la 2000).

(Trafic cu decoraţii.) O instrucţie s'a deschis decătră tribunalul din Berlin în contra unui industrial, care făcea un adevĕrat trafic cu decoraţiile şi cu titlurile, pe care le vindea cu preţuri fixe.

De mulţi ani trimetea în provincie şi în străinĕtate circulare, anunţând că era în stare să procure cu plată titluri de furnisori ai curţii, decoraţii, medalii de ori-ce ordine germane, diplome de studii etc.

Circulările îşi produseră efectul şi industrialul făcù avere.

El isbutise să facă a se acorda decoraţii, mai ales dela curţile mici; un numĕr de furnisori ai curţii îşi datoresc lui titlurile. Se pusese în relaţie cu universităţi străine şi isbutise să dee titluri de doctori dela deosebite şcoale înalte.

Afacerea se va judeca în curênd.

POSTA ULTIMĂ.

(Telegramele ḑiarului „Sieb.-Deutsch. Tageblatt“.)

Budapesta, 29 Martie n. Ministrul de rĕsboiu va cere creditul complementar numai pentru preţurile urcate ale alimentelor şi furagiului, ear' chieltuelile ierbii de puşcă fără fum, ale armării cavaleriei cu puşca Mannlicher şi ale înfiinţării unui nou regiment de cavalerie sûnt puse în budgetul extraordinarelor.

Berlin, 29 Martie n. Noul subsecretar de stat în ministerul de externe, baronul Marschall este un Badensian pur conservativ. În Reichstag se va presenta proiectul sporirii cadrelor armatei şi ridicarea efectivului de pace. Conferenţa pentru protegiarea lucrătorilor a dat un dineu de adio.

New-York, 29 Martie n. În valea rîului Ohio a fost o furtună groasnică. În Louisville 1000 de case au fost dărîmate. Căḑênd casa comunală a omorît 500 de oameni.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 29 Martie n. Doi fraţi cu numele Ioan şi Carol Roher au fost arestaţi pentru falsificare de mandate postale. Cel dintêiu este funcţionar subaltern la postă, cel din urmă şef al staţiunii Velestye de pe calea vicinală Gutmann. Cel din urmă falsifica mandatele, ear' cel dintêiu le contrabanda la postă.

Berlin, 29 Martie n. „Nationalzeitung“ află din isvor garantat, că Bismarck în adevĕr a refusat titlul de duce de Lauenburg.

Bibliografie.

Acte şi documente
relative la
Istoria renascerii României,
publicate de

Ghenadie Petrescu, episcop de Argeş. *Dimitrie A. Sturdza,* membru Acad. române.

şi

Dimitrie C. Sturdza.

A apărut *Volumul IV.*

Acest volum cuprinde:

1. 39 documente ale bărbaţilor de stat italieni, ear' mai ales a comitelui Cavour dintre anii 1854 până la 1856 privitoare la principatele române.

2. 507 documente privitoare la lupte pentru rostirea liberă a doriţelor Românilor începênd în timpul caimăcămiei lui Nicolae Vogoridi, şi anume dela 1 Martie 1857 până la 30 Iunie 1857.

Volumul II. şi III. au apărut.
„ V. va apărè la 1 Aprilie „
„ I. „ „ „ 1 Maiu „
„ VI. „ „ „ 1 Octom. „
„ VII. „ „ „ 1 Noem. „

Preţul fiecărui volum este de 15 lei.

Întreaga colecţiune de 7 volume se poate abona cu 105 lei.

A se adresa la dl D. A. Sturdza, strada Mercur Nr. 11 şi la tipografia C. Göbl strada Doamnei Nr. 14 în Bucuresci.

„Gazeta Săteanului“, revistă ilustrată, R.-Sărat. Anul VII. Nr. 1 (133) pro Februarie 1890. Sumarul: Cronica agricolă: C. C. D. — Câteva varietăţi de cereale şi furagiuri de sĕmĕnat în România în primăvara 1890. — Orzul cavaler cu 2 rînduri rasă franceză. — Orzul golaş mare cu 2 rînduri. — Ovĕsul negru de Coulommiers. — Ovĕsul alb de Siberia sau de Camciatca. — Meiul negru. — Meiul alb. — Meiul roşu sau ca sângele. — Moha verde de California. — Porumbul cinquantino. — Porumbul portocaliu cu bobul greu. — Porumbul mĕrunt pentru pui. — Porumbul cu cioc sau cu vîrful ţĕpos. — Porumbul King Philip alb. — Porumbul rosu negricios mare. — Porumbul perle. — Porumbul Duthon-Korn. — Trifoiul hybrid sau de Alsikey. — Trifoiul incarnat timpuriu. — Trifoiul galbin de nĕsipuri: C. C. Datculescu. — Pojarul sau corul: C. C. D. — Flori sĕlbatice din România (urmare), ghiocei sau primăveriţa, iarba vêntului: C. C. D. — Un minister, care cade din pricina strafidelor: Un Român. — Petreceri în familie. Mijlocul lesnicios şi ieftin pentru arangiarea fûntânilor luminoase ori-unde: Compilator. — Sciri diferite agricole: C. — Tutunul gigantic cu florile mari purpurii: Un amător de flori. — Din localitate: X. — Din ţeară: X. — Buletin comercial. — Miscellanea: Un econom Român. Suplementul: Napul varḑă sau napul cuceresce „Champion“: D. — Ioan Creangă; (câteva amintiri): N. A. Bogdan. — Din nouele invenţiuni. — Aerul şi stricarea sa. — Regeneratorul de aer. — Aparatul electric împotriva explosiunilor din mine. — Oul. — Acumulatorul Paul Gadot. — Basculă pentru căruţe. — Aparatul ceruitor francez. — Falsificaţiunea laptelui cu fecula de cartofi. — Măturătorul mecanic. — Explosiunea căldărilor de vapori, causele acestor accidente şi mijloacele de înlăturare. — Noul inel de siguranţă. — Mijlocul de a nu te îneca niciodată. — Sensaţiunile. — Foamea: T. O. — Butoaiele şi vasele de fer: Sătuceanul.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitaţiuni:

— 20 Maiu st. n. imobilele lui Emil Kengyelácz decătră tribunalul reg. din Chichinda-mare.

— 16 Iunie st. n. imobilele lui Armin Kiss decătră tribunalul reg. din Arad.

— 31 Maiu st. n. imobilele lui Nicolae Popa, în Brenicĭca, decătră tribunalul reg. din Deva.

Călindarul ḑilei.

18/30 Martie 1890.

Iulian: Palmarum.
Gregorian: Chiril.
Soarele: rĕsare 5.44, apune 6.26

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 29 Martie, 6 oare dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 723.0)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preḑiuă			
729.6	—1.1	+5.4	+16.0 +4.2	V

Din ţeară, 27 Martie, 7 oare dimineaţa.

Staţiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul	
			direcţia	tăria
Budapesta . .	767	+ 9.1	V	4
Sătmar . . .	766	+ 7.3	S	7
Cluj	769	+ 5.8	SV	1
Orşova . . .	768	+ 9.0	N	1
Timişoara . .	769	+ 6.4	—	—
Arad	766	+ 7.4	SV	2
Panciova . . .	766	+12.0	NV	2

Economic.

Expedările la Bulgaria. Se întêmplă de multe-ori, că expedări destinate pentru Bulgaria se predau la postă nesuficient pachetate şi închise şi din astă causă oficiile postale bulgare le resping, respective le trimit oficiului postal austro-ungar de schimb, pentru de a fi mai bine pachetate, prin ceea-ce se întârḑie înmanuarea. E deci în interesul publicului, ca expedările adresate la Bulgaria să fie mai bine pachetate, pentru-că expedările slab pachetate se transportează numai în pericolul trimiţĕtorului.

—*—

Banca industrială şi de comerciu ungară. Din Budapesta 'i-se telegrafează lui „Neue Freie Presse“, că deoare-ce ambele case ale dietei au primit neschimbat proiectul de lege asupra acordării de favoruri la acele institute de bani, care 'şi-au făcut de misiune crearea şi spriginirea de stabilimente industriale, cei interesaţi au de cuget să procedă la constituirea băncii industriale şi de comerciu ungare. Directorul Bauer dela reuniunea băncilor din Viena a fost să sosească ieri în Budapesta, pentru de a continua consultările, care au avut loc ḑilele din urmă cu concursul deputatului Stefan de Tisza în Viena. Banca industrială şi de comerciu ungară se va înfiinţa deocamdată cu un capital pe acţii de 5 milioane fl.

—*—

Insolvenţe. Reuniunea creditorilor din Viena anunţă următoarele insolvenţe: Valentin Stornig, prăvălieş de mărfuri mixte în Viena; Ana Siegerist, posesoră de sfârnărie în Linz; Leopold Sonnleitner, pantofar împr. în Adler-Kosteletz; Otocar Kulicka, comerciant împr. în Ober-Jeleni; Iosif Steiner, comerciant de mărfuri de croit şi galanterie în Kaurim; Iuliu Motal, comerciant neîmpr. în Pocenic; Carol Pollak, firmă în Triest; Ioan Schick, negustor în Warnsdorf; Henric Faschingbauer, agent în Freudenthal; Ioan Putzl şi soţia, comerciant în Eberstein; Laurenţiu Angeli, comerciant de manufacturi în Canale; Solomon Grünberger, comerciant neîmprot. în Sibiiu; Iacob Stern, comerciant în Nagy-Abony; Iosefa Puhar, comerciantă de mărfuri de spicerie în Triest; Gavriil Baum, comerciant în Oradea-mare; Emanoil Fischer, comerciant în Kuttenberg; Armin Kaiser, comerciant de pele în Viena; Eugen Kramer, comerciant împrot. în Hust; vĕduva după Samoil Messer, comerciantă în Sătmar; Edmund Philipp, producent de ţĕsături în Bennisch,

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Sibiiu, 28 Martie Grâu, hectolitrul 76—82 chilo fl. 5.90. până fl. 6.70, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.70 până 5.50 sĕcara 70 până 75 chilo fl 4.20 până 4.60, orz 62 până 66 chilo fl. 3.90, până fl. 4.40 ovĕs 42 până 50 chilo fl. 2.70 până fl. 3.30, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.30 până fl. 3.70 mălaiul 78 până 82 chilo fl. 3.50 până fl. 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.10 până fl. 1.30 semênţe de cânepă 48 până 50 chilo fl. 9.— până 9 50 mazerea 76 până 80 chilo fl. 4.50 până 5 —, lintea 78 până 82 chilo fl. 8.— până fl. 9.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 3.— până fl. 3.50, păsat de grâu 100 chilo fl. 14.— până fl. 16.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 16.—, Nr. 4 fl. 13.50, Nr. 5 fl. 11.— slănină 100 chilo fl. 48.— până fl. 52.—, unsoarea de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sĕu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sĕu fl. 33.— până fl. 34.— lumini turnate de sĕu. fl. 38.— până fl. 40.—, săpunu fl. 20.— până fl. 24.—, fên 100 chilo fl. 1.80 până fl. 2 10, cânepa fl. 32.— până fl. 34.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirtul p. 100 L. % 55 până 58 cr., carnea de vită chilo 40 cr. carnea de viţel 30 până 45 cr., carnea de porc 42 până 46 cr., carnea de berbece — până — cr., ouĕ 10 cu 20 până 22 cr.

Piaţa din Mediaş, 27 Martie Grâu hectolitru fl. 6.50 până fl.; 6.75; grâu mestecat fl. 4.80 până fl. 5.— sĕcara fl. 4.30 până fl. 4.50; orḑul fl. —.— până fl. —.—; ovĕsul fl. 2.90 până fl. 3.—; cucuruzul fl. 3.75 până fl. 4.—; semînţa de cânepă fl. 9.— până fl. 9.50; crumpenele fl. 1.80 până fl. 2.—; mĕlaiul hectolitru fl. 10.— până fl. 11.—; mazerea fl. 5.— până fl. 5.50; fasolea fl. 4.— până fl. 4.50; lintea fl. —.— până fl. —.—; chiminul (sĕcăreaua) fl. —.— până fl. 40.—; sĕu brut 100 chilograml fl. 20.— până fl. 24.—; lumini de sĕu vĕrsate fl. 36.— până fl. 38.—, unsoarea de porc fl. 60.— până fl. 65.—; slănina fl. 48.— până fl. 50.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38—; fênuţ fl. 2.— până fl. 2.40; săpunul 100 bucăţi fl. 20.— până fl. 30.—; spirtul gradul 55 cr.; carnea de vită chilo 28 până 32 cr.; carnea de viţel 24 până 32 cr carnea de porc — până 44 cr.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 27 Martie n. s'a notat: unguresci bĕtrâni grei 45.— cr. până 45½ cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48½ cr., de mijloc 46.— cr. până 47.½ cr., uşori 44— cr., până 45.— cr., marfă ţĕrăneacă, grea —.— cr., până —.— cr., de mijloc 44.— cr., până 54.½ cr., uşoară 42.— cr., până 45.½ cr., românesci, de Bakony grei 43.— cr., până 45.½ cr., transito de mijloc —.— cr., până —.— cr., transito uşori —.— cr., până —.— cr., transito sêr besci grei —.— cr., până —.— cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito uşori 47.— cr., până 47.½ cr., îngrăşaţi cu ghindă —.— cr., până —.— cr.. per 4.% cumpĕraţi dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 27 Mar. 1890.

Sĕmînţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până	Qualitatea per Hect.	Preţul 100 chilog dela	până
Grâu						
Bănăţenesc nou	74	—	—	79	—	—
Grâu dela Tisa	78	8.85	8.90	79	8.95	9 —
Grâu de Pesta	78	8.80	8.85	79	8.90	8.95
Grâu de Alba-regală	78	8.85	8 90	79	8 95	9 —
Grâu de Bácska	78	8.80	8 90	79	—	—
Unguresc de Nord	74	—	—	75	—	—

Sĕmînţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	8.25	8.45
Orz	Nutreţ	60—62	6 65	7.—
„	de vinars	62—64	7.10	7.90
„	de bere	64—66	8 25	9 75
Ovĕs	—	39—41	8.—	8 40
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	4.95	5.—
„	de alt soiu	73	4.90	5.—
Meiu	„	—	5.—	5.30
Hrişcă	„	—		

Marfă pe termin.		Soiul	Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	de primă.	8.66		8.68
	„	de toam.	7.67		7 69
	Cucuruz	Maiu-Iun.	4.87		4.89
	„	Aug. Sept.	—		—
	Ovĕs	de primă.	8.23		8.27
		de toam.	5.96		5.98

Producte diverse	Soiu	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	65.—	72.—
„	franceză	—	—
„	italiană	—	—
„	roşie	34.—	40.—
Oleu de rap.	rafinat	44.—	45 —
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta	54.—	54.50
„	dela ţeară	—	—
Slănină	svêntată	42 —	43.—
„	afumată	52.—	53.—
Sĕu		31.—	32.—
Prune	din Bosnia, în buţi	—	—
„	din Sêrbia, în saci	18 75	19 —
Lictar	slavon, nou	20.50	21.—
„	bănăţenesc	—.—	—.—
Nuci	din Ungaria	— —	— —
Gogoşi	unguresci	—	—
„	sêrbesci	— —	—.—
Miere	brută	27 —	28 —
„	galbină străcurată	28 —	29 —
Ceară	de Rosenau	120	121.
Spirt	brut	12.50	12.75
„	Drojdiuţe de spirt	15.25	15.75

Preţul pe 100 chilograme.

Cursul pieţei din Sibiiu.

Din 29 Martie st. n. 1890.

Hârtie-monetă română . .	Cump.	9.25	vênd.	9.30
Lire turcesci	„	10.56	„	10.67
Imperiali	„	9.50	„	9.60
Ruble rusesci	„	1.27	„	1.28

Bursa de Budapesta.

Din 27 Martie st. n. 1890.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	100 85
„ „ hârtie „ 5%	97.90
Împrumutul căilor ferate ung.	116 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).	95.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	113.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—.—
Bonuri rurale ung.	88.25
„ „ „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ bănăţene-timişene	—.—
„ „ „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ transilvane	—.—
„ „ croato-slavone	104 50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . .	99 —
Obligaţiunile desp. regaliilor	94.50
Împrumut cu premiu ung.	138.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin . .	127.—
Renta de hârtie austriacă	86 75
„ „ argint austriacă	86 75
„ „ aur austriacă	109 75
Losurile austr. din 1860	143 50
Acţiunile băncii austro-ungare	930.—
„ „ de credit ung.	347.50
„ „ „ „ austr.	307.70
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina“	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.62
Napoleon-d'ori	9.44
Mărci 100 imp. germane	58.60
Londra 10 Linvres sterlingi.	119.50

Bursa de Viena.

Din 27 Martie st. n. 1890.

Renta de aur ug. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	100.95
„ „ hârtie „ 5%	98.—
Împrumutul căilor ferate ung.	117.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	95.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	113 25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	—.—
Bonuri rurale ung.	87.90
„ „ „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ bănăţene-timişene	—.—
Bonuri rurale „ cu cl. de sortare	—.—
„ „ transilvane	—.—
„ „ croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . .	—.—
Împrumut cu premiu ung. . . . . n . .	138 75
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedi. . .	127.—
Rentă de hârtie austriacă	86 95
„ „ argint austriacă	87.10
„ „ aur austriacă	109.95
Losuri austr. din 1860	144.—
Acţiunile băncii austro-ungare	933 —
„ „ de credit ung.	347.—
„ „ „ „ austr.	308 25
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.63
Napoleon-d'ori	9.45
Mărci 100 imp. germane	58 60
Londra 10 Livres sterlingi	119.40

Bursa de Bucuresci.

27 Martie. — 4 orre p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5% . .	101 ½	—.—
Renta română amort. 5% . .	98.—	—.—
„ (Schuldverschreib.) . .	—.—	—.—
Oblig. de stat. C. F. R. 6% .	—.—	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6% .	102 —	—.—
Împrumutul municipal 5% . .	—.—	—.—
Scrisuri func. rurale 7% . .	102.—	—.—
Scrisuri func. rurale 5% . .	97 20	—.—
Idem urbane 7%	103.55	—.—
„ 6%	101.—	—.—
„ 5%	93.—	—.—
Banca Naţ. (500 lei vĕrs. într.)	11.30	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	340 —	—.—
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	334.—	—.—
S. cred. mob. r. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	114 —	— —
Oblig. Casei Pensiunilor . . .	256.—	—.—
Agio	70.—	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	25 05	—.—
„ cek	25 25	—.—
Berlin 3 luni	122.37	—.—
„ cek	124 80	—.—
Paris 3 luni	99.40	—.—
„ cek	100.99	—.—
Viena	209 ⅛	—.—
„	216 ⅝	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Institutul de credit și economii „SOMEȘANA“ în Dej.

Publicațiune.

La începutul lunii curente ne luasem voea a trimite mai multor domni **Prospectul** nou-înființândului institut de credit „SOMEȘANA“, cu rugarea să binevoească a subscrie un număr oare-care de acții la acest institut economic-național și eventual să ne procure și alte subscrieri dintre cunoscuții lor români.

Apropiindu-se acum terminul fixat pentru subscrierea acțiilor, ne luăm voea a repeți cererea noastră de mai sus, — rugându-'i încă să binevoească a ne reînturna coalele de subscriere cu 10% din valoarea lor (10 fl. de fiecare acție) cât se poate mai curênd, ca așa să ne putem constitui la începutul lunii Aprilie a. c.

Pentru orientare observăm, că după constituire în termin de 30 de dile vor fi a se răspunde, — conform prospectului, — 20% din prețul acțiilor, ear' restul se va răspunde numai în urma hotărîrii nouei direcțiuni, — dar' la nici un cas nu în sume mai mari de 20%, nici în intervale mai scurte de 2 luni.

Dej, la 22 Martie 1890. [882] 1—1

Direcțiunea provisorie a institutului de credit și economii „SOMEȘANA“.

Dr. Teodor Mihali,
advocat, ca director executiv prov.

Nr. 192/1890. [880] 2—3

500 stejari

80—120 cm. de groși, aflători pe un teritor de **28 jug.** în pădurea comunală din **Bungard**, se vor vinde în urma încuviințării Înaltului minister r. ung. de agricultură în **17 Aprilie** a. c. pe calea licitațiunii publice prelûngă prețul strigării de **3500 fl.** plusoferentului.

Condițiunile licitării se pot afla în cancelaria comunală.

Bungard, în 24 Martie 1890.

Oficiul comunal.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vêndare

Prăsirea pomilor

de

D. COMȘA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Pacea în Europa

e de prevĕdut, deoare-ce s'au făcut comande mari de vestminte în străinătate, prin ceea-ce fabricile cele mai mari și mai renumite din monarchie s'au vĕdut îndemnate a lifera pentru străinătate **2300** de

Rînduri de haine bărbătesci

gata, elegante, moderne, minunat croite, pentru **primăvară** și vară în toată mărimea, de o ieftinătate nepomenită, încât uriașele magazine s'au golit mai de tot și lucrul s'a putut continua. Fiecare rînd de haine constă din 3 părți: **pantaloni** gata, moderni, **gilet** potrivit, **jachet** elegant lucrat. Totul, după-cum arată figura noastră, de trei calități diferite, în ori-ce coloare se cere. [875] 2—6

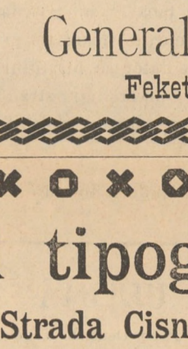

I-a Calitate: Vestminte de vară din materii după mustră, **pantaloni, jachet și gilet**	Numai **fl. 5.—.**
II-a Calitate: Vestminte de primăvară din materii fine brune, **pantaloni, jachet și gilet**	Numai **fl. 7.50.**
III-a Calitate: cel mai fin rînd de haine din materii de Reichenberger, **pantaloni, jachet și gilet**	Numai **fl. 9.50.**
pardesiu pentru domni din materii de lână, fine, netede, în fel de fel de coloare, elegant lucrate, căptușite cu materii fine	fl. 8.50 fl. 12 până la fl. 15.

Afară de aceea se mai află un număr mare de

Vestminte și pardesiuri de băieți,

minunate, de toată mărimea și de ori-ce coloare se cere.

Un rînd întreg de haine pentru băieți de 2—7 ani, costă numai fl. 2.50., fl. 3.50 până 5 fl.

Un rînd întreg de haine pentru băieți de 7—14 ani costează numai fl. 4.—., fl. 6.— până fl. 8.—.

Un pardesiu, elegant, modern lucrat din materii fine, de toată mărimea, **pentru băieți de 6—14 ani.**	**fl. 6.50, fl. 8.50, fl. 10.—**

La comande e destul a se însemna lungimea pantalonilor, circumferința pieptului și lungimea brațelor, apoi coloarea, în care voesci să ai vestminte. Mustre nu se pot trimite deoare-ce în magazin se află numai haine gata. — Comande se pot efectuì prin rambursă postală dela

General-Depot fertiger Männerkleider,

Fekete, Wien, V., „Zur ung. Krone“, Nr. 28/13.

O Cassă

Wertheim-iană Nr. 2

este de vêndut cu preț ieftin.

Unde? spune administrația acestei foi. [879] 3—3

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiiu.

A ieșit de sub tipar

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

president al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu“.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

Restaurațiunea „Fleischer“

(Casa lui Jauernig),

Sibiiu, strada morii Nr. 11.

Subscrisul cu tot respectul aduc la cunoscința p. t. publicului, că cu ziua de astădi am deschis

GRĂDINA

aparținĕtoare de **restaurațiunea mea**, în care se găsesc **două popicării bine adjustate.** Aici, prelûngă **vinurile mele excelente, curate și naturale** și anume: **vin de masă** à 30 și 40 cr.; **vin de Burgund** à 50 cr. și **Risling** à 60 cr. litrul, se desface în toată ziua și **bere bună** și **proaspĕtă.**

Pentru căutare numeroasă se roagă

Fleischer.

[881] 1—3

NB. Popicăriile se ofer și societăților închise.

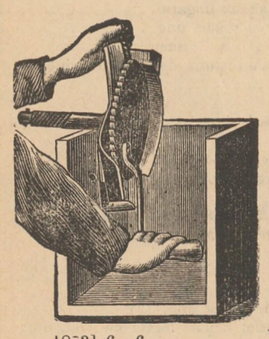

Carol F. Jickeli

Sibiiu (Piața mică),

ofere

sfărmitor de cucuruz

à fl. 2.20,

cumpĕră

fer vechiu, plumb, aramă, zinc și oțel.

[873] 6—6

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Înderĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghicituri, întrebări și răspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor înderĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vêndĕtorilor. se dă rabatul cuvenit.

M. Bachholzky. Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

P. T.

Recomand

depositul meu de ghete

de **stradă, călĕtorie** și **salon**

și îmi permit a atrage atențiunea asupra **celor mai noue ghete** (specialități vieneze), precum și asupra celui mai mare asortiment de **ghete bărbătesci, femeiesci** și de **băieți** cu cele mai ieftine prețuri.

Comande din afară cu rambursă; în cas că nu convine, marfa se primesce înapoi.

Totodată atrag atențiunea asupra **neîntrecutei mele alifii de bătĕturi** și asupra **excelentei alifii de degerături.**

M. Bachholzky.

[625] 49—52 **Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 24.**

M. Bachholzky. Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 24.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu sub responsabilitatea lui Michail Gerula.